

Nr 128.

Kungl. Maj:ts proposition till riksdagen angående pension å allmänna indragningsstaten åt förre timlönaren O. G. Johansson; given Stockholms slott den 18 februari 1927.

Kungl. Maj:t vill härmed, under åberopande av bilagda utdrag av statsrådsprotokollet över försvarsärenden för denna dag, föreslå riksdagen att bifalla det förslag, om vars avlåtande till riksdagen föredragande departementschefen hemställt.

Under Hans Maj:ts

Min allernådigste Konungs och Herres frånvaro:

GUSTAF ADOLF.

Gustav Rosén.

Utdrag av protokollet över försvarsärenden, hållet inför Hans Kungl. Höghet Kronprinsen-Regenten i statsrådet å Stockholms slott den 18 februari 1927.

Närvarande:

Statsministern EKMAN, ministern för utrikes ärendena LÖFGREN, statsråden THYRÉN, RIBBING, MEURLING, GÄRDE, PETTERSSON, HELLSTRÖM, ROSÉN, HAMRIN, ALMKVIST, LYBERG.

Departementschefen, statsrådet Rosén anför:

Enligt kungörelsen den 25 november 1910 (nr 130, sid. 6), angående pensionering av de vid marinen anställda förmän bland daglönare, sjukvaktare och övriga daglönare, är daglönare under vissa förutsättningar berättigad till pension vid avgång från sin anställning. Jämlikt § 2 av kungörelsen erfordras för rätt att komma i åtnjutande av pension dels en tjänstetid av minst 25 år och dels att antingen hava uppnått 65 levnadsår eller efter uppnådda 60 levnadsår befinnas vara på grund av försvagat

hälsotillstånd eller nedsatta krafter mindre tjänlig till arbete vid marinen eller ock efter uppnådd levnadsålder av 55 år befinnas av behörigen styrkt sjuklighet vara för framtiden oförmögen till utförande av arbete därstädes.

Med bifall till av Kungl. Maj:t till 1920 års riksdag avlåten proposition (nr 100) fattade riksdagen beslut om beredande av pensionsförbättring åt marinens daglönare. I anslutning härtill förordnades genom kungörelse den 24 augusti 1920 (nr 645), att till förman, sjukvaktare och annan daglönare, som pensionerades efter den 30 juni 1920, skulle tillsvidare utgå pension, som vid en tjänstetid av 25 år skulle utgöra, för förman och sjukvaktare 600 kronor samt för annan daglönare 500 kronor jämte förhöjning av nämnda pensionsbelopp med 20 kronor för varje fullt tjänstår därutöver och under iakttagande tillika, att högsta pensionsbeloppet finge uppgå till, för förman och sjukvaktare 900 kronor samt för annan daglönare 800 kronor.

Beträffande daglönares avgång från anställning gällde före den 1 januari 1918 den bestämmelsen, att daglönare, som fyllt 65 år, skulle, därest han vore berättigad till pension, uppsägas från sin anställning vid flottan och anmälas till pensions erhållande. Från och med den 1 januari 1918 hava emellertid särskilda stadganden rörande anställning m. m. av varvsarbetare (daglönare) trätt i tillämpning, och skall enligt ifrågavarande bestämmelser varvsarbetare, som fyllt 65 år, uppsägas från sin anställning samt, om han är berättigad till pension, anmälas till erhållande därav.

Sedan fråga uppkommit, huruvida varvsarbetare, som antagits före den 1 januari 1918, borde avskedas med tillämpning av sistberörda bestämmelse, även om han icke vore berättigad till pension, förordnade Kungl. Maj:t genom brev den 18 mars 1921, att föreskriften, att varvsarbetare, som fyllt 65 år, skulle uppsägas från sin anställning, tillsvidare ej skulle tillämpas i fråga om varvsarbetare, vilken antagits före den 1 januari 1918, samt att i fråga om uppsägning av sådan arbetare den äldre bestämmelsen alltså fortfarande skulle gälla, dock med iakttagande att medgivande att kvarstå i tjänsten, därest så med kronans fördel befunnes förenligt, icke finge lämnas för längre tid än högst tre år efter uppnådd ålder av 65 år.

Uti en till Kungl. Maj:t ställd skrift, dagtecknad den 23 november 1925, har timlönaren vid mindepartementet vid flottans station i Stockholm Oskar Gottfrid Johansson anhållit att efter erhållet avsked den 30 januari 1926 komma i åtnjutande av pension, oaktat han icke innehade för pensions erhållande stadgad tjänstetid.

Av handlingarna i ärendet inhämtas, att Johansson, som den 30 januari 1926 vid uppnådda 68 års ålder avgått ur tjänst, innehade en tjänstetid av allenast något över 15 år; att han är änklings och är för sitt uppehälle helt hänvisad till understöd av sina barn; samt att hans

avlönning vid varvet under år 1924, fränsett dyrtidstillägg, uppgått till 2,870 kronor.

Marinförvaltningen har i utlåtande den 14 januari 1926, under hänvisning till här ovan inledningsvis omförmälda bestämmelser, anført, att Johansson icke innehade den tjänstetid av minst 25 år, som erfordrades för pensions erhållande. Då han likväl nu på sin ålderdom efter lång tids statstjänst vore ur stånd att försörja sig genom arbete samt vore hänvisad till understöd från andra, syntes det ämbetsverket billigt, att staten trädde hjälpande emellan. Ämbetsverket ville i detta sammanhang erinra, att en tid av 15 år i statens tjänst tidigare under liknande omständigheter ansetts tillräcklig för tillerkännande av pension från statsverket. Riksdagen hade nämligen på framställning av Kungl. Maj:t i proposition nr 29 år 1922 tillerkänt maskinreparatören vid flottans varv i Stockholm Karl Gustaf Andersson, vilken innehade en tjänstetid av allenast cirka 15 år, pension å allmänna indragningsstaten med ett årligt belopp av 350 kronor. Med åberopande härav finge marinförvaltningen, som ansåge skäligt, att ett årligt pensionsbelopp av 350 kronor jämväl tillerkändes Johansson, hemställa, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen medgiva, att Johansson finge från och med månaden näst efter den, varunder han erhöle avsked från sin anställning vid varvet, under sin återstående livstid å allmänna indragningsstaten uppbära en årlig pension av 350 kronor.

Statskontoret har den 19 februari 1926 avgivit utlåtande i ärendet och därvid anført, att då, såsom marinförvaltningen erinrat, riksdagen förut medgivit, att pension från allmänna indragningsstaten med 350 kronor finge utgå till en förutvarande daglönare vid marinen, vilken allenast innehaft en anställningstid av 15 år, hade statskontoret intet annat att erinra mot vad marinförvaltningen föreslagit, än att ifrågavarande belopp syntes böra omräknas till s. k. ny pension i enlighet med bestämmelserna i kungörelsen den 18 juni 1925 (nr 280). Då en sådan omräkning, med iakttagande av föreskrifterna i § 2 mom. 3 d) i berörda kungörelse, gäve till resultat, att en äldre pension å 350 kronor motsvarades av ny pension å 624 kronor, tillstyrkte statskontoret, att pension från allmänna indragningsstaten å sistnämnda belopp utverkades åt Johansson.

Lika med myndigheterna finner jag mig böra föreslå, att Johansson beredes pension av statsmedel. Då jag i fråga om pensionsbeloppet avsluter mig till statskontorets förslag, får jag hemställa, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen medgiva,

att förre timlönaren vid flottans varv i Stockholm Oskar Gottfrid Johansson må från och med den 1 februari 1926 under sin återstående livstid å allmänna indragningsstaten uppbära en årlig pension av 624 kronor.

Till denna av statsrådets övriga ledamöter biträdda hemställen behagar Hans Kungl. Höghet Kronprinsen-Regenten lämna bifall samt förordnar, att proposition av den lydelse bilaga vid detta protokoll utvisar skall avlätas till riksdagen.

Ur protokollet:

Yngvar Månsson.